

A kutatás során 2 őskori árkot, 37 őskori gödröt, 2 őskori házat, 1 őskori sütőkemencét, 8 kora bronzkori gödröt, 4 késő vaskori gödröt, 4 késő vaskori házat, 5 késő vaskori cölöplyukat, 4 császárkori árkot, 60 császárkori gödröt, 5 császárkori házat, 5 császárkori kemencét, 4 császárkori cölöplyukat, 1 Árpád-kori házat, 4 Árpád-kori kemencét, 1 kérdéses korú árkot, 1 kérdéses korú körárok-szakaszt, 87 kérdéses korú gödröt, 2 kérdéses korú házat és 5 kérdéses korú kemencét tártunk fel.

A leletanyag tekintélyes részét a vaskori és császárkori kerámia teszi ki. Kiemelkedő fontosságú a kora bronzkori Nyírség-kultúra több kiegészíthető edénye, míg a császárkorból egy amfora fültöredéke érdemel külön említést.

A leletanyag a Jósa András Múzeumba került.

Munkatársak: Nagy Márta, Scholtz Róbert régészek, Király József, Gábor Tamás, Svéda Csaba rajzolók és Bocz Péter régésztechnikus.

PINTYE GÁBOR

278. Nyíregyháza-Császárszállás, Érpataki-főfolyás Ny-i part

(Szabolcs-Szatmár-Bereg megye) **Ő, Sza**

2005. április 13. és május 23. között végeztük az M3 autópálya építését megelőző feltárást a 135. sz. lelőhelyen. 2002 októberében és 2003 márciusában a terepbejárás során ezen a lelőhelyen bronzkori és császárkori cserepek kerültek elő. A 2567 m²-nyi feltárt területen az egykori települést É-ről mély, vízjárta rész, K-ről az egykori vízfolyás – jelenleg az Érpataki-főfolyás – határolta. Maga a lelőhely a Ny–K irányú dombhát É-i lankásabb oldalán jelentkezett. Az objektumok a terület déli felén sűrűsödtek, így vélhetően az egykori – a 136. sz. lelőhelyen összpontosuló – császárkori település É-i szélét sikerült megfognunk. A vízközeli, laposabb részeken csak elszórtan találtunk egy-két árkot és gödröt.

Összesen 110 objektumot tártunk fel. Túlnyomó többségük (89) különböző méretű, egyenes vagy ívelt oldalú, méhkas alakú gödör. További 2 házalapot, 2 szabadtéri kemencét, 2 gödörbokrót és 13 kerítő, ill. vízelvezető árkot sikerült még feltárnunk. Az objektumok túlnyomó többségének leletanyagát a szürke és téglaszínű korongolt kerámia, kézzel formált durva edények töredékei és igen nagy mennyiségű, esetenként égett állatcsont alkotta. Őskori leletanyagot 1 gödörben sikerült dokumentálnunk. Nem volt leletanyag 24 gödörben, 1 gödörbokróban és 5 árokban.

Munkatársak: Nagy Márta régész, Kiss László, Gábor Tamás és Svéda Csaba rajzolók.

SCHOLTZ RÓBERT

279. Nyíregyháza-Császárszállás, Gerda-tanya

(Szabolcs-Szatmár-Bereg megye) **B, Sza**

2005. május 1. és július 1. között megelőző régészeti feltárást végeztünk az M3 autópálya építéséhez kap-

csolódó 4. sz. út korrekciójára eső 136 sz. lelőhelyen. A 2002. és 2003. évi terepbejárások során bronzkori, vaskori és népvándorlás kori cserepeket gyűjtöttünk. A közelítőleg É–D-i dombvonulaton húzódó lelőhelyet mindössze egy faszor választja el a 135. számútól, vagyis valószínűleg összetartoznak. Viszonyuk a feltárást során lett egyértelműbb. Az objektumok két részen csoportosultak, egy kisebb és egy nagyobb dombhoz kötődően. Az É-i csoport közepén húzódott a faszor, ezért É-i fele a 135., a déli a 136. lelőhelyszámot kapta. Egy ritkább rész után következik a déli csoport, amelyik főleg a Ny–K irányú dombhát déli lankásabb oldalán jelentkezett. Feltűnő, hogy egészen a mély részben, a jelenleg már vizes területen is voltak gödrök, árok. Ezt a déli végét a lelőhelynek sajnos a kivitelezés közben megbolygatták.

A kutatott 16 394 m²-en 455 objektumot tártunk fel, melyek túlnyomó többsége különböző méretű, egyenes vagy ívelt oldalú, méhkas alakú gödör. A településeket árok és árokszakaszok tagolják. Néhány házat és kemencét is feltártunk. Az objektumok közül 3 közelebbről nem meghatározható őskori, 6 bronzkori. Figyelemre méltó a Gáva-kultúra háza. Ugyanerre a korszakra kelteztünk további 48 objektumot. A legsűrűbb település a császárkori volt: 3 ház, 172 gödör, 2 árok, 1 kemence, 1 gödörbokrót és egy „gödörhulla” tartozott ide. Ez utóbbi fölött még egy kemence is volt. A legdélebbi és legvízesebb részen került elő egy kisebb(?) népvándorlás kori település 1 gödre és 4 egymás mellett lévő háza.

Az objektumok túlnyomó többségének leletanyagát a szürke és téglaszínű korongolt kerámia, kézzel formált durva edények töredékei és igen nagy mennyiségű állatcsont alkotta.

A leletanyag a Jósa András Múzeumba került.

Munkatársak: Babolcsi Andrea, Gergely Balázs régészek; Gábor Tamás, Király József, Kiss László, Svéda Csaba, Tóth Róbert rajzolók; Bakos János, Bocz Péter technikusok; Mester Andrea gyűjteménykezelő.

ALMÁSSY KATALIN – ISTVÁNOVITS ESZTER –
NAGY MÁRTA – PINTYE GÁBOR – SCHOLTZ RÓBERT

280. Nyíregyháza-Császárszállás, Halomi-dűlő

(Szabolcs-Szatmár-Bereg megye) **Sza**

Az M3 autópálya nyomvonalának terepbejárása során nem tudtuk egyértelműen eldönteni, hogy lelőhelyet találtunk-e, vagy sem, mert nagyon szórványosan és nagy területről gyűjtöttünk cserepeket. Csak a humuszolás során vettünk észre egy császárkori temetkezést. 2005. május 2–12. között végeztük el a 139. sz. lelőhely megelőző feltárást. A lelőhely egy É–D irányú homokos plató É-i nyúlványán fekszik. A feltárt 4098 m²-nyi területen előkerült császárkori temető Ny-i és K-i széle lezárt, de É-ra és D-re feltehetőleg folytatódna a temetkezések. Összesen 39 objektumot bontottunk ki és dokumentáltunk. A temetkezések zöme rabolt volt.

